



2023-12-22

Socialdepartementet

s.remissvar@regeringskansliet.se

Kopia: s.sf@regeringskansliet.se, carolin.jarlehag@regeringskansliet.se

Dnr S2023/02576

Remissvar: Ett stärkt och samlat skydd av välfärdssystemen (SOU 2023:52)

Sveriges Tandläkarförbund är den odontologiska professionens organisation. Vår uppgift är att ta tillvara tandläkarnas intressen i just de frågor som rör tandläkaryrket. Vi är Sveriges bredaste nätverk för tandläkare och samlar ca 7000 medlemmar.

Vi har valt att i vårt remissvar fokusera på de punkter som har relevans för tandläkarens möjlighet att bidra till bästa möjliga munhälsa hos patienten. Vi har också valt att inte kommentera de olika förslagen i detalj, utan att framhålla det vi anser är viktiga principer för utformningen av regelverk för tandvården.

Vikten av seriösa aktörer i tandvården

Sveriges Tandläkarförbund är positiva till åtgärder som förhindrar oseriösa aktörer att verka inom tandvården. Varje oseriös aktör som får möjlighet att verka inom sektorn riskerar att åstadkomma allvarliga skador för såväl patienter som för tilliten till tandvården, vilket är oacceptabelt. Liksom utredningen skriver, riskerar brott mot välfärdssystemen att urholka tilliten till systemen och hota förtroendet för välfärden.

I diskussionen om oegentligheter inom tandvården är det viktigt att komma ihåg att de allra flesta vårdgivare inom tandvården håller hög kvalitet.

Sveriges Tandläkarförbund arbetar kontinuerligt med frågan om att motverka oseriösa aktörers möjlighet att verka inom tandvården. Det är viktigt att förslagen från denna utredning samordnas med andra initiativ inom detta område, såsom betänkandet *Ökad kontroll över tandvårdssektorn SOU (2023:82)*.

Resurser för förbättrad kontroll av aktörer inom tandvården

I arbetet med att förhindra oseriösa aktörer att verka inom tandvården är det viktigt att vi får ett system som gör att det träffsäkert går att identifiera vem som är en oseriös aktör för att sedan kunna vidta åtgärder. Till detta krävs det resurser.

Vid anmälningar kan handläggningstiden idag vara flera år hos Inspektionen för Vård och Omsorg (IVO), vilket möjliggör för oseriösa aktörer att verka under denna



Sveriges Tandläkarförbund

tidsperiod. Samtidigt är det viktigt att komma ihåg att de allra flesta tandläkare vill göra rätt och att bli anmäld till IVO är för många det värsta som hänt under tiden i yrket. För den enskilda tandläkaren kan det vara väldigt stressande att vara under utredning i flera år, oavsett om man är skyldig till fel i yrket eller inte. Det är självfallet viktigt att utredningarna är noggranna. Vi tror att handläggningstiderna kan bli kortare med ökade resurser.

Stöd till de aktörer som vill göra rätt

Sveriges Tandläkarförbund anser att det också måste finnas stöd för de vårdgivare, tandläkare och patienter som vill göra rätt att komma på rätt bana.

Både offentlig och privat sektor behöver inkluderas

Systemet för kontroller av aktörer inom tandvården behöver vara utformat för att gälla alla, dvs både offentliga och privata aktörer. Fusk och felaktigheter kan förekomma inom såväl privata som offentliga verksamheter. Det är också viktigt att både små och stora vårdgivare har interna system för att motverka fusk och felaktigheter, och att dessa genomsyrar hela verksamheten.

En blandning av olika tandvårdgivare

Svensk tandvård har en god blandning av offentlig och privat tandvård, vilket både nordiska och andra europeiska länder är imponerade av. Vi på Sveriges Tandläkarförbund tror att kombinationen av offentlig och privat tandvård tjänar och har tjänat svensk tandvård väl.

När nya regler introduceras är det viktigt att de träffar rätt. I detta fall är det viktigt att de nya reglerna verkligen stoppar oseriösa aktörer och inte begränsar möjligheterna att bidra till samhället och erbjuda patientsäker tandvård för de aktörer som gör rätt.

Det finns en risk att främst små seriösa aktörer, som bidrar till samhället och som tar hand om viktiga patientgrupper, gör bedömningen att nya eller förändrade regelverk innebär att de inte kan fortsätta verka som små fristående tandvårdsmottagningar. Det är olyckligt, eftersom vi då får en utveckling där främst stora aktörer (privata och offentliga) har möjlighet att verka inom tandvården. De små privata mottagningar spelar också en avgörande roll för att kunna erbjuda tandvård i områden där det idag är brist på tandläkare.

Höga trösklar kan också hindra nya generationer tandläkare som vill driva egna privata mottagningar att ta klivet in som egen företagare i tandvårdssektorn. Det hindrar återväxten av de små privata kliniker som aktivt bidrar till samhället.

Lätt att göra rätt

Sveriges Tandläkarförbund vill också framhålla vikten av tydliga regler och transparenta processer i befintliga och nya regelverk. Det ska vara lätt att göra rätt. Mindre komplexa system skulle sannolikt också innebära färre oavsiktliga fel.



Sveriges Tandläkarförbund

Individer i behov av tandvård

I utredningen finns det ett förslag om att införa en "bidragsspärr". Sveriges Tandläkarförbund vill i detta sammanhang framhålla vikten av att alla individer får tillgång till den tandvård de behöver, även om individen allvarligt har missbrukat systemen i välfärden.

Med vänlig hälsning
Sveriges Tandläkarförbund

Chaim Zlotnik
Ordförande